

AŽ PRÍDE SYN ČLOVEKA

František Dancák

FRANTIŠEK DANCÁK

AŽ PRÍDE
SYN ČLOVEKA

„Pánov príchod sa približuje.“
(Jak 5, 8)

2023

*Tvoje z tvojho
tebe prinášame...*

Autor:

PaedDr. František Dancák

Až príde Syn človeka

© Sven Dancak

Nihil obstat

ThDr. Miroslav Dancák, PhD.

Imprimatur

Mons. Ján Babjak SJ, PhD., prešovský arcibiskup
metropolita, číslo 2486/2018 z 18. júla 2018

Jazyková korektúra

PhDr. Adriana Matoláková, PhD.

Prvé elektronické vydanie

Vydal:

FILOKALIA

Obsah

Úvod	5
Posledný deň (dni)	7
Prenasledovanie Cirkvi	10
Predpoveď o skaze Jeruzalema	15
Veľké súženie	18
Toto musí prísť	21
Kristov druhý príchod	23
Poučenie od figovníka	25
Výzva na bdelosť	27
Podobenstvo o vernom sluhovi	31
Podobenstvo o desiatich pannách	33
Posledný súd	36
Vtedy sa pred ním zhromaždia všetky národy	40
Oddelí jedných od druhých	43
Čokoľvek ste urobili jednému z týchto najmenších	46
A pôjdu títo vo večného života	50
Čo ste neurobili jednému z týchto najmenších	54
A pôjdu títo do večného trápenia	57
(Ne)urobili ste to mne!	62
Záver	67
Zoznam použitej literatúry	69
Od tohto autora doteraz vyšlo	71

Michelangelo Buonarroti († 1564):
Posledný súd (1535 – 1541)

Posledný súd je názov monumentálnej fresky talianskeho renesančného umelca Michelangela Buonarrotiho.

Freska takmer bezo zvyšku vyplní čelnú stenu Sixtínskej kaplnky vo Vatikáne a je považovaná za umelecké a ideové vyvrcholenie jej výmalby.

Freska zaberá plochu takmer 165 m²
a je na nej zachytených tristo deväťdesiat postáv.

Úvod

Učiteľ, „povedz nám, kedy to bude a aké bude znamenie tvojho príchodu a konca sveta?“ (Mt 24, 3; Mk 13, 4; Lk 21, 7).

Človek odnepamäti hľadá odpovede na tieto otázky. Zaujímalo to aj Ježišových učeníkov. Ježišova odpoveď je ale jednoznačná: „O tom dni a o tej hodine nevie nik, ani nebeskí anjeli, ani Syn, iba sám Otec“ (Mt 24, 36). Ježiš teda neoznámil dátum, kedy má prísť toto završenie vekov, tento koniec sveta; to je tajomstvo, ktoré pozná iba Otec (Mk 13, 32), a nie je vecou ľudí poznať časy alebo chvíle, ktoré Otec určil vlastnou mocou (Sk 1, 7).

Pri Ježišovom nanebovstúpení zhromaždení počuli: „Tento Ježiš, ktorý bol od vás vzatý do neba, príde tak, ako ste ho videli do neba odchádzať.“ (Sk 1, 11) Zdá sa, že v začiatkoch Cirkvi si veriaci, naskrze preniknutí svetlom Paschy a Turíc mysleli, že Kristus sa vráti hneď. Svätý Pavol však koriguje tieto ilúzie a nastojuje na povinnosti bedliť, lebo „Pánov deň príde ako zlodej v noci“ (1 Sol 5, 2).

To, kedy a ako to bude, prevyšuje našu predstavu a naše chápanie. Je prístupné iba vo viere. Definitívne to bude „v posledný deň“ (Jn 6, 39). Je teda spojené s druhým Kristovým príchodom na svet, keď „na povel, na hlas archanjela a zvuk Božej poľnice sám Pán zostúpi z neba“ (1 Sol 4, 16). Vtedy „tí, čo robili dobre, budú vzkriesení pre život, a tí, čo páchali zlo, budú vzkriesení na odsúdenie“ (Jn 5, 29).

Fatima je jednou z najväčších odpovedí svetu, ktorý zabúdala a dnes ešte viac zabúda na pravý význam pozemského života a jeho pokračovanie vo večnosti. Jej hlavným poslaním bolo ukázať vážnosť pozemského života, ktorý nie je ničím iným než krátkou prípravou na večnosť, ktorá môže byť radosťou, ale aj tragická. Je poukazovaním na milosrdenstvo, ale zároveň na Božiu spravodlivosť.

Je preto pre nás kresťanov dobre, aby sme počas pozemského putovania, času milosti a milosrdenstva, ktorý nám Boh dáva, žili svoj pozemský život podľa Božieho plánu a rozhodli o svojom konečnom osude, pretože „až príde Syn človeka vo svojej sláve a s ním všetci anjeli“ (Mt 25, 31), vtedy „dielo každého vyjde najavo“ (1 Kor 3, 13).

Cirkev nás stále povzbudzuje k tomu, aby sme sa pripravovali a mohli byť „navždy s Pánom“ (1 Sol 4, 17). „Za to sa musíme modliť a to si prosiť: keď Syn vykoná a ukončí súd a odovzdá kráľovstvo Otcovi, aby vtedy aj nám dal účasť na svojom kráľovstve, žeby sme tak aj my skrze túto vieru, ktorou sa k nemu vinieme, s ním panovali bez konca.“ (Vyznanie viery Jedenástej synody v Tolede [675], 894)

Posledný deň (dni)

(Jn 6, 44)

Očakávanie návratu Krista ako sudcu živých a mŕtvych tvorí časť kresťanského *Vyznania viery*: „Očakávam vzkriesenie mŕtvych a život budúceho veku.“ V ten deň sa každý dostaví pred neho, aby sa zodpovedal zo svojich činov.

Pripomínanie Božieho súdu, oznamovanie jeho bezprostrednej realizácie „*v posledný deň*“ je časťou podstatných proctiev. Je danosťou, o ktorej sa nikdy nepochybovalo. Počnúc od evanjelistov cez Skutky apoštolov až po Zjavenie sv. apoštola Jána všetci svedkovia apoštolského kázania vymedzujú miesto ohlasovania Božieho súdu, ktorý vyzýva na obrátenie (pokánie). Boh „*určil deň, keď bude spravodlivo súdiť zemekruh skrze muža, ktorého na to ustanovil, a všetkým osvedčil tým, že ho vzkriesil z mŕtvych*“ (Sk 17, 31).

„*Povedz nám, kedy to bude a aké bude znamenie tvojho príchodu a konca sveta?*“ (Mt 24, 3) bola aj otázka apoštolov. Na ich priamu otázku Ježiš popisuje rôzne skúšky a nebezpečenstvá: falošný mesianizmus, prírodné katastrofy, vojny a prenasledovanie Cirkvi. Prvou z nich je skaza Jeruzalema a roztrúsenie Izraelitov. Výslovne však pripomína, že nikto rozumný sa nemá pokúšať o datovanie konca sveta, pretože „*o tom dni a o tej hodine nevie nik, ani nebeskí anjeli, ani Syn, iba sám Otec*“ (Mt 24, 36). Každé konkrétne pokusy sektárov či blúznivcov, ktorí očakávali koniec sveta, sú smiešne a sú znamením nedôvery k Ježišovi Kristovi.

Pred opis Ježišovho umučenia kladú traja prví evanjelisti jeho reč o skaze Jeruzalema a o konci sveta. Keďže ide o posledné udalosti týkajúce sa Jeruzalema a celého sveta, voláme túto reč eschatologickou rečou, čiže rečou o posledných udalostiach. Obe udalosti sa tak prelínajú, že ich ťažko od seba

odlíšiť. Skaza Jeruzalema je predobrazom konca sveta, lebo vtedy sa akoby úradne skončí úloha Starého zákona.

Izraeliti boli presvedčení, že Jeruzalemský chrám bude trvať do konca sveta. Apoštoli boli zaskočení, keď im Ježiš povedal: „*Vidíte toto všetko? Nezostane tu kameň na kameni; všetko bude zborené.*“ (Mt 24, 2) Katastrofy sveta a jednotlivcov sú varovným znamením proti ľahostajnosti či naivnej viere v trvalosť svetskej existencie. Platí to nielen o Kristovom znamení Jeruzalema, ale aj o všetkých veľkých i malých katastrofách. A až „*potom príde koniec*“ (Mt 24, 14).

Skutočnosť všetkých storočí ukazuje, že týmito „znameniami“ sa odkazuje na trvalý stav tohto sveta, pretože svet je neustále mučený vojnami a nič nevzbudzuje nádej, že „mierové riešenia“ by azda mohli tieto znamenia rušiť. Preto všetky generácie sa cítili byť oslovené týmito znameniami a vťahovali ich na svoj vek. Takto už svätý Gregor Veľký mohol povedať o starnúcom svete: „Keďže povstáva národ proti národu a ich útrapy sa rozprestierajú po celej zemi, vidíme v našej dobe viac, než o tom čítame v knihách. Stále nás trápia morové epidémie. Znamenia na Slnku, Mesiaci ešte nevidíme, ale že sme už od toho neďaleko, môžeme usudzovať z citeľných zmien počasia.“¹

Už za čias apoštola Pavla si niektorí mysleli, že Kristov príchod čoskoro nastane. Preto ich napomína. „*Čo sa týka príchodu Pána Ježiša Krista a nášho zhromaždenia okolo neho, prosíme vás, bratia, nedajte sa hneď vyviešť z rovnováhy a napašš' ani duchom, ani slovom, ani listom, údajne naším, akoby už Pánov deň nastával. Nech vás nezvedie nik nijakým spôsobom. Lebo nenastane, kým nepríde najprv odpad...*“ (2 Sol 2, 1 – 3)

V popisoch súdu „*v posledný deň*“ treba počítať aj s obrazným spôsobom rozprávania. Obraz tohto konečného súdneho pojednávania načrtáva aj svätý Ján (Zjv 20, 12). Je preto

1 Hom 1 in ev PL 76, s. 1077n. – Porovnaj: RATZINGER, Joseph – Benedikt XVI.: *Eschatologie. Smrť a večný život*, 2017, s. 129.

dôležitá aj otázka: Ak bude súd taký, ako ho opisujú texty, kto mu teda bude môcť uniknúť, kto bude spasený? „*A ak sa spravodlivý ťažko zachráni, kde sa podeje bezbožný a hriešnik?*“ (1 Pt 4, 18)

Naozaj Boží hnev sa v dejinách zjavuje proti celému ľudstvu; všetci sú pred ním vinní: „*Nik nie je spravodlivý..., všetci poblúdili*“ (Rim 3, 10; 12). Od vstupu hriechu do sveta vinou prvého človeka bol výrok odsúdenia vynesený proti všetkým ľuďom. Nikto by pred ním neunikol svojimi vlastnými zásluhami. Ale keď pre naše hriechy zomrel Ježiš, ktorý bol Božím Synom, čo prišiel v tele, Boh odsúdil hriech v tele, aby nás vyslobodil z jeho jarma (Rim 8, 3). Práve to nám dáva záruku v deň posledného súdu (1 Jn 4, 17). Božia láska k nám sa prejavila v Kristovi, takže sa už nemusíme báť. Strašná hrozba súdu visí už len nad zlým svetom. Ježiš prišiel, aby nás od nej oslobodil.

Z eschatologickej Ježišovej reči poznávame, že v dejinách ľudstva dôjde k mnohému zlu. To však neznamená, že by kresťan mal resignovane zložiť ruky. Kresťan má byť dobrým správcom Božieho stvorenia, predovšetkým pozemského bohatstva, kultúry, techniky, politických pomerov, ale bez sebaklamu o ich význame. Má to byť ako s vedomím, že musíme raz zomrieť. Nestane sa malomyselným preto, že na svete je mnoho biedy, pretože pozná nielen nevyhnutnosť nejakého utrpenia, ale aj zmysel a posledný cieľ všetkého.